

Korkeakoulutettujen yrittäjien ammattiyhdistystoiminta

Akava – keskusjärjestö

Akava on korkeakoulutettujen keskusjärjestö, johon kuuluu sekä palkansaajia että ammatinharjoittajia ja yrittäjiä. Julkisen sektorin edunvalvontaa Akavassa hoitaa JUKO ja yksityisen sektorin edunvalvonnasta vastaa YTN. Uusi toimija on Akavan yrittäjien ja itsensätyöllistäjien edunvalvontajärjestö, jonka perustivat viime keväänä yhdeksän akavalaisista jäsenliittoa.

Jo pitkään on Akavassa toiminut yrittäjien ja ammatinharjoittajien työryhmä, joka on koonnut tietoa akavalaisesta yrittäjyydestä ja tehnyt esityksiä Akavan elinkeinopoliittiselle toimikunnalle ja Akavan hallitukselle. Työryhmän jäsenet ovat kaikki yrittäjiä.

Uudessa Akavan yrittäjien ja itsensätyöllistäjien edunvalvontajärjestössä on tällä hetkellä 12 akavalaisista liittoa, mm. Suomen Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset MMA, Kuntoutusalan Asiantuntijat, OAJ ja Talentia. Sen kautta viedään itsensätyöllistäjien ja yrittäjien asioita eteenpäin ja tavoitteena on vaikuttaa esimerkiksi lainsäädäntöön, sosiaaliturvaan ja verotukseen. Akavan Erityisalat on mukana tässä edunvalvontajärjestössä aktiivisena toimijana.

Akavan Erityisalat – Akavan jäsenliitto

Akavan Erityisaloihin kuuluu yhteensä 23 jäsenjärjestöä, joista 15:llä on ammatinharjoittaja- ja yrittäjäjäseniä. Näillä jäsenjärjestöillä on edustajat Akavan Erityisalojen ammatinharjoittajien ja yrittäjien toimikunnassa, joka huolehtii liitossa ammatinharjoittajien ja yrittäjien edunvalvonnasta ja jäsenpalveluista. Toimikunta tekee omia aloitteita ja esityksiä sekä vaikuttaa myös Akavan kautta.

Liiton ammatinharjoittajien ja yrittäjien toimikunnan työssä keskeisiä tavoitteita on yrittäjän sosiaaliturvan parantaminen. Tavoitteena on saada sosiaaliturvan taso lähemmäksi palkansaajan sosiaaliturvaa. Ammatinharjoittajan ja yrittäjän sosiaaliturva on muuten pitkälti samanlainen kuin palkansaajalla, mutta erityisenä ongelmana on sen tason riippuvuus YEL-työtulon tasosta.

Yrittäjän sosiaaliturva perustuu edellisen vuoden vahvistettuun YEL-työtuloon. Mikäli yrittäjä on joutunut tinkimään YEL-työtulon tasosta, vaikuttaa se hänen koko sosiaaliturvaansa – muun muassa sairauspäivärahan suuruuteen. Ratkaisuna tähän ongelmaan olisi lieventää sosiaaliturvan riippuvuutta YEL-työtulosta.

Ammatinharjoittaja ja yrittäjä on oikeutettu Kelan maksamaan sairauspäivärahaan vasta omavastuuajan jälkeen. Omavastuu on sairastumispäivä ja 3 seuraavaa arkipäivää. Palkansaajalla omavastuu on sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää. Palkansaajan asema on kuitenkin parempi, koska työsopimuslain mukaan työnantaja maksaa palkan omavastuupäiviltä. Yrittäjän sosiaaliturvan parantamiseksi pitäisi omavastuupäivät poistaa tai ainakin niiden määrää vähentää.

Akavan Erityisalojen ammatinharjoittaja- ja yrittäjäjäsenien merkittävimpiin jäsenetuihin kuuluvat lakimiespalvelut, mikä tarkoittaa neuvontaa ja tukea yrittäjyyteen liittyvissä

asioissa, kuten sopimusten teossa, mahdollisissa erimielisyystilanteissa ja riita-asioiden selvittämisessä. Käytännössä se tarkoittaa esimerkiksi sitä, että jäsen voi lähettää sopimukset etukäteen liiton lakimiehelle kommentoitavaksi ja tarkistettavaksi. Mikäli jäsenelle tulee erimielisyyksiä asiakkaan kanssa, voi hän kääntyä lakimiehen puoleen, joka voi myös tarvittaessa osallistua asiasta käytäviin neuvotteluihin.

Hyödyllinen jäsenetu ovat maksuttomat koulutukset, jotka yleensä ovat koko päivän kestäviä, asiantuntijoiden vetämiä ja jäsenten toivomusten mukaan järjestettyjä. Liiton jäsenjärjestöjen alat ovat varsin vaihtelevat ja koulutukset järjestetään niin, että niistä saadaan hyötyä jäsenille nimenomaan heidän omaan yritystoimintaansa. Koulutukset ovat samalla jäsenten verkostoitumistilaisuuksia. Verkostoitumista edistetään myös vuosittain järjestettävällä jäsentapahtumalla.

Yrittäjäjäsenet saavat jäsenetuna vastuu- ja oikeusturvavakuutuksen, jos he omistavat yrityksensä yksin ja heidän palveluksessa ei ole työntekijöitä. Kaikille jäsenille kuuluvat vapaa-ajan matkustaja- ja tapaturmavakuutus, perhe- ja perintöoikeudellinen neuvonta sekä erilaiset ostoedut.

Liiton sivuilla on ammatinharjoittajien pörssi 'Etsi työillesi tekijä', johon voi oman valintansa mukaan laittaa tietoja yritystoiminnastaan, palveluistaan ja tuotteistaan. Hakusanojen avulla on mahdollisen asiakkaan helppo löytää tarvitsemansa palvelu.

Myös yrittäjän on tärkeää huolehtia työterveydestään. Yrittäjä voi tehdä sopimuksen ehkäisevästä työterveystyöhuollosta ja yleislääkäritasoisesta työterveyshuollosta, jolloin Kela korvaa osan kustannuksista. Liiton yrittäjäjäsenet voivat tehdä Diacorin kanssa työterveyshuoltoa koskevan sopimuksen jäsenetuhintaan.

Tukea yritystoimintaa saa myös mentoroinnin kautta. Liiton jäsenetuihin sisältyvä mentorointiohjelma käynnistetään tarpeen mukaan joka toinen vuosi.

Liiton sivuilta löytyvät ammatinharjoittajien ja yrittäjien omat sivut, joilta saa tärkeää ja ajankohtaista tietoa yrittäjyydestä, kuten arvonlisävelvollisuudesta, lainsäädännöstä, yrityspalveluista ja rahoituksesta sekä monesta muusta yritystoiminnan onnistumiseen vaikuttavasta asiasta.